

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

سیوطی

جلسه ۵۶

استاد: وافی یزدی

موضوع: نواسخ (۴: حروف مشبیه بالفعل)

تخفیف حروف مشبیه بالفعل:

۱- «إِنَّ» اگر مخفف شود (إن) غالباً عمل نمی کند و ...

۲- «أَنَّ» اگر مخفف شود (أن): از عمل ملغی نمی شود ولی غالباً اسمش، ضمیر شان محذوف و خبرش

جمله است که بعد از «أن» می آید، مثل: أن هالك كل من يحفى و ينتعل

نکته: اگر خبر «أن»، جمله فعلیه متصرف و غیر دعایی باشد، بهتر است بین «أن» و فعل، بوسیله

«قد»، حرف نفی یا حرف تنفیس یا «لو»، فاصله بیفتد، مثل:

و نعلم أن قد صدقتنا - أفلا يرون ألا يرجع اليهم قولا - عَلِمَ أن سيكون - أن لو كانوا يعلمون الغيب

۳- «كَأَنَّ» اگر مخفف شود (كأن): اسمش گاهی مذکور و گاهی محذوف می آید و عملش از بین نمی

رود.

نکته: خبر «كَأَنَّ»، جمله و مفرد می تواند باشد، بخلاف «أَنَّ» که خبرش همیشه جمله است؛

همچنین اسم «كَأَنَّ» می تواند مذکور یا محذوف باشد، بخلاف «أَنَّ» که اسمش واجب الحذف است.

۴- «لَعَلَّ»: مخفف نمی شود.

۵- «لَكِنَّ»: اگر مخفف شود (لکن): عمل نمی کند و تبدیل به حرف عطف می شود (بخلاف اخفش و

یونس که عمل کردن آن را هنگام تخفیف نیز جایز می دانند)